

א) לעיל ו' טו, ע"פ דב"ק
ב) משהעל' ל"א או אלא
ג) ה"פ ו' ה"א"ש
ד) נכני' או נעל טו' ו' טענת
ה) נכני' טו' טענת
ו) רש"י טו' טענת
ז) רש"י טו' טענת
ח) נכני' טו' טענת
ט) נכני' טו' טענת
י) נכני' טו' טענת

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה אמר וכו'
שם בקרקע מאת אמה
ונגזב מס: טו'

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אמר וכו'
דב"ק זה פיר' פ"ק
דמנחות ע"פ ימות דק"ט
ע"פ תוס' ד"ה רב אמר:

רבינו חננאל

מתני' המפקיד מעות
אצל חברו צריך והפשיטן
לאחריו מטרן לבניו
הקטנים נעל בפניהן שלא
כראוי חייב שלא שימר
כדרך השומרים ואם שימר
כדרך השומרים פטור.
צדקה והפשיטן לאחריו
חייב כדפי' יצחק דאמר
כתיב וצרת חסד בידך
א"פ שהוא צדוק וכו'.
כדפי' אמר רשב"א כפי
אין להן שמירה אלא
בקרע ובערב שבת לא
אטרוהו רבנן. ואטרוהו
משום איכסורי מינאי
הילכך בספח סג' ליה.
הושאת ושכיתו פושט
פ"י שמבשילין בקרקע
ומגלן הטמנות וכו'.
לה שמירה אלא כשי
קורה. פ"י פרומאל מלשון
נגדו יהיו פרומים
ט"ט שנתן הבנאי בין
ארחא לארחא בעובי
הכותל קריא בני אוריכי.
כדגסי' בגמ' דהושפתי
כותל כפיסין ד' טפחים
ארחא מכאן שהוא מטא
ומחצה שיעור חצי לבינה
וארחא מכאן כנגדו היה
ג' טפחים כפי שנתן שם
בין שני ארחיון ממלאו
באבנים קטנים וט"ט
ונקרא בני אוריכי. פ"י
טפוחאי שמבקשין בספח
שלחו ומניחין אם יש
בכותל כספין או זולתן:
הוא דאפקדין וזו גביה
חבריה אוחבינהו בצריפא
דאוריכי פ"י נחנן בבית
המסוכן בעצי ערבה
ונגזבו סבר רב יוסף
למפיקתיה משום דהוא
שומר חנם וכו'. איכא
דאמרי אמר רב יוסף א"ר
לענין גבי נטירותא היא
לענין גבי נטירותא היא
תחלתו בפשיעה וסופו
באונס חייב וכן הלה
למעשה תחלתו בפשיעה
וסופו באונס חייב. והוא
דאפקדין וזו גביה חברה
אמר ליה רב לי זווית
אמר ליה לא ידענא
היא איתחתינהו. אמר
רבא כל לא ידענא
פשעוהא היא וכן הלה.
הוא דאפקדין וזו גביה
חברה אשלימינהו
לאימיה ואוחבינהו
בקרטילתא ואיגזבו

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

מב.

**עין משפט
גור מצוה**

מתני' לרנן צדוקו והפשיטן לאחריו: גמ' מאי הוה ליה
למעבה. הרי לרנן: מזוי צידו. לא יפקידנו לאחרים במקום אחר
שחש תודמנו לו סכורה לשכר יהא מוזמן לו: פהם ידו. להיות
מוזמן לו לרנן רוח הבא פתאום: אין פקדונו. שמתכרך ורבה

אמר שמואל בפנים אין להם שמירה בוי. לרנן עיון אש שמרס
צקרקע (ב) ונגזבו משם אש שומר שכר חייב וצפרק הכונס
(ב"ק דף טו. ו) וס' ד"ה טו) משמע דחייב דפרק' אבי לרב יוסף
והאמר ר' יוחנן הטוען טענת נגזב צדוקיה משלם תשלומי כפל

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' המפקיד מעות אצל חברו צדוקו
והפשיטן לאחריו (א) ואו שמסרם לבנו ולבתו
הקטנים (ב) ונעל בפניהם שלא כראוי חייב שלא
שימר כדרך השומרים ואם שימר כדרך
השומרים פטור: גמ' בשלמא כולוהו שלא
שימר כדרך השומרים אלא צדוקו והפשיטן
לאחריו מאי הוה ליה למיעבד אמר רבא
א"ר יצחק אמר קרא וצרת חסד בידך
א"ע"פ שצדוקין יהיו בידך וא"ר יצחק לעולם
יהא כספו של אדם מצוי בידו שנאמר וצרת
הכסף בידך וא"ר יצחק לעולם ישלש אדם
את מצעותיו שליש בקרקע ושלש בפקדומיא
ושלש תחת ידו (א) וא"ר יצחק אין הברכה
מצוייה אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר
יצו ה' אתך את הברכה באסמך תנא דבי
רבי ישמעאל אין הברכה מצוייה אלא בדבר
שאין העין שולטת בו שנאמר יצו ה' את
הברכה באסמך ת"ר ייהולך למוד את
גורנו אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו
שתשלח ברכה במעשה ידינו התחיל למוד
אומר ברוך השולח ברכה בכרי הזה מוד
ואח"כ בידך הרי זה תפילת שוא ה"לפי שאין
הברכה מצוייה לא בדבר השקול ולא בדבר
המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי
מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה
באסמך אמר שמואל (ב) כספיהם אין להם
שמירה אלא בקרקע אמר רבא ומודי שמואל
יבערב שבת בין השמשות דלא אפרחווהו
רבנן (א) ואי שהא למוצאי שבת שיעור
למקברינהו ולא קברינהו מחייב (ב) ואי צורבא
כל

פב א מיי פ"ד מהל'
שאלה ופקודו הל' ו
סג עשין פת טו"ש ע"ח
פ"י רלא ספי' כ:
פג ב מיי שם הל' ח
טו"ש ע"ש ספי' כא:
פד ג מיי שם הל' ו
טו"ש ע"ש ספי' כ:
פה ד מיי פ"י מהל'
נכרות הל' ככ סג
עשין כו טו"ש ע"ח ס'
רל ספי' ג רב אלפס
טו"ש ע"ש ספי' ד
פז ו מיי פ"ד מהל'
שאלה ופקודו הל' ד
סג עשין פת טו"ש ע"ח
פ"י רלא ספי' טו רב
אלפס כ' ו עוד לעיל
כפיקודן דף פ:
פז ז מיי שם הל'
ה ועשין כהשגת
ובמ"מ טו"ש ע"ש ספי'
טו:
פח י מיי שם הל' ד
טו"ש ע"ש ספי'
טו:
פח ב מיי פ"ג מהל'
המזן הל' יא סג
עשין לו טו"ש ע"ח ס'
הל ספי' ח:
צ ל מיי פ"ד מהל' שאלה
ופקודו הל' ד סג
עשין פת טו"ש ע"ח ס'
רלא ספי' טו:
צא ז מיי שם הל' ו
טו"ש ע"ש ספי' א:
צב ז מיי שם הל' ו
טו"ש ע"ש ספי' א:
צג ט מיי שם הל' ח
טו"ש ע"ש ספי' ג:
טו:

תורה אור השלם

- 1 והתורה בכסף וצרת
הכסף בידך והלכת אל
הפקדון אשר יבחר ??
אלהיה בה?
- דברים יד כה
2 וצו ?? ואתך את הברכה
אין הפקדון ובכל משלח
ידך וברוך בארץ אשר ??
אלהיה נתן לך ??
דברים כח כ

לעני רש"י

פריש"ן. שפ.
אשק"ר א' ואשק"ר י' [1].
ארגו, ח"בה קטנה.

מוסף רש"י

בדבר הסמוי מן העין.
שאלו יודע הסכסו (תענית)
ט. כספיהם של פקודו.
אין להם שמירה אלא
בקרקע. וס' לא נתן
צקרקע ואכזו, שפיעה היא
אלו ויחייב דשומר חנם חייב
כפשיעה (פסחים א.)
משום ריחא. שהלכ
מירמו ומתטעו ומנוילאו
(טו.)

וקרנא בעי לשלומי ומאי פריך דלוקמא
צטוען שנגנבה צאונס כגון שהעמיק
צקרקע ק' אמות או שמקפתו שינה
או חולי אלמנא מלי גניבה לא הוה
אונס אלא לטטים מזויין וכן צמר
הכי דמייחתי לא אי אמרת צשומר
חנס שכן משלם כפל ואי לטטים
מזויין נגזב הוה שומר שכר נמי משלם
כפל משמע דמשום גניבה לא מפטר
שומר שכר אש לא צטענת גניבת
ליסטיין מזויין ומיחו גניבה יש לדנות
דה"מ למימר וליתעמך דבלאו הכי
נמי מזלי למימר וליתעמך אפי' גולן
הוא תמנא שומר שכר משלם כפל
בצעלס ויש להציא ראייה מפ' השולח
לקמן דף נה. וס' דכי יליף גניבה
ואצידה צשולח משומר שכר פריך מה
לשומר שכר שכן משלם כפל צטענת
ליסטיין מזויין ומנשיני אי צענת אימנא
גולן הוה משמע שאין שום גניבה
שיפטר זה שומר שכר אך תמהון
גדול הוה למה לא יהא אונס אש
העמיק צקרקע ק' אמות דמאי היל'
תו למיעבד או אש תקפתו שינה
או חולי גדול ואין יתכן ששום גניבה
לא נמנא שמהא אונס גמור כליסטיין
מזויין ולרבה אית לה צמון הפועלסין
לקמן דף נז. דאי על צעידנא דעיילי
אינשי פטור א"כ תמנא גניבת אונס
צשומר שכר ומיחו יש לדנות דרבה
יפקוד כלידך שיניאל דקרינא עדף
כרצ יוסף צהכונס (ב"ק דף טו.) ומ"מ
אין ספרא כלל שלל תמנא גניבת
אונס שפיער זה שומר שכר ואין
למך דהואיל ומיזי רחמנא שומר
שכר צגניבה א"ע"פ שהיא קרובה
לאונס כדאמר צהשולח לקמן דף נד.)
חייב אף צכל גניבת אונס דהא
צליסטיין מזויין הוה פטור א"ע"ג
דגנז הוה לרב יוסף א"כ מאי משני
צהשולח (דף נה.) לטטיין מזויין
גולן הוה אכתי איכא למיפקך מה
לשומר שכר שכן משלם כפל צטענת
גניבת אונס תאמר צשולח דכי יליף
שחייב צגניבה ואצידה לא ישלם
כפל אפילו צטענת גניבת אונס
דמסתמא הוה חייב קין צכל אונסיין
דכעני זה פריך פ"ק דמנחות (דף
ה.) גזי הל' להוילא הטרפה וצפרק
שור שנגזב ד' וס' (ב"ק דף טו.) גזי שור
האכטדין מהו לגזי מוצח ונראה
דכיון דלתי שאל מק"ו דשומר שכר
אין למיזבו צגניבת אונס צקין ודיו
לכא מן הדין להיות כדון דשומר שכר
פטור מגניבת אונס אף שאל כן
וא"י וגניבת אונס צשולח לפי האמת

מנ"ל דלא מנינו ששולח פטור אלא צמתה מחמת מלאכה דמשומר שכר לא אחי כדפי' וי"ל דנפקא לן מוכי ישאל איש וי"ו מוסקי' ע"פ עיני
ראשון והו כאליו כמיב גניבה ואצידה להדיא צשולח וכוין דכמיב ציה גניבה ואצידה ואונסין ליכא למפטרנה צגניבת אונס והא דיליף
צצרייתא מק"ו היינו אילו לא נאמר קרא הייתי אומר ק"ו:
שאיין הכלב יבוא צחפש אחריו. ואש תאמר והלא פטור לצדוק חור מפני סכנת עקרביו וי"ל דהכא יכול לפנות המפולת א"כ הכא שיש שם
חמץ צדוקי אינו פטור משום חשש עקרב דהא מצעיל לן צפסמיה (דף י.) ככר צפי נחש לרנן צמר להוילאו או לאו: ד"ג ר"ח ה"ה צברא
תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב. וכן מוכח צשליה הפועלסין לקמן דף נז.) דהלכתא דחייב דפרק' אבי לרב יוסף
וסופו צאונס הוה ויחייב וכן מוכח ריש פרק הכונס (ב"ק דף טו.) דוקא היכא שיכול להיות שהאונס לא היה נארע אש לא פשע צתחלה
כלל פשע זה וינאל לאגס ומתה פטור דמלאך המות מה לי וכו' ופריך לומר דלריפא דאוריכי הוה שמירה מעליא לוחי לענין גנבי
כמו צקרקע להכי קרי ליה לענין גנבי אונס: